

Reactie sHL op consultatie

Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen

1. Inleiding

Aanpassen van wetgeving is nodig om randvoorwaarden te verbeteren opdat de nodige zorg voor jeugdigen altijd tijdig beschikbaar is. Het gaat om het versterken van opdrachtgeverschap van gemeenten door regionale samenwerking, versterken van de toegang tot jeugdhulp, versterken van het opdrachtnemerschap en goed bestuur van aanbieders, en het versterken van inzicht in en toezicht op zorg voor jeugdigen.

2. Onze reactie openbaar?

Ja

3. Algemeen. Wil u reageren op het wetsvoorstel 'Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen'? Dan kunt u hier uw reactie geven.

De verplichting tot regionale samenwerking juichen we toe. De doelstellingen die met dit wetsvoorstel worden beoogd, zijn positief. Echter, hebben de doelstellingen alsmede de manier waarop hier uitvoering aan gegeven wordt, een beheersmatig karakter. Het invoeren van meer controlemechanismen en complexere controles, zorgen dat er geld 'weglekt' van de daadwerkelijke zorg. Het belangrijkste veranderepunt is het herstel van vertrouwen tussen gemeenten en aanbieders en de verbinding vinden in het gezamenlijke doel: Kwalitatieve, betaalbare en waardevolle zorg voor de jeugd. In de afgelopen jaren is gebleken dat beheersmatige sturing ons niet dichterbij dit veranderepunt heeft gebracht.

Uit onderzoek (onder andere door het Nederlands Jeugdinstituut) blijkt dat normatieve bijsturing nodig is. Normatieve bijsturing heeft meer te maken met het perspectief op de maatschappij, dan met het consolideren van structuren en marktmeesterschap. Zonder aandacht voor normatieve aspecten, helpt onderhavig wetsvoorstel vooral bij het efficiënter uitvoeren van symptoombestrijding en het verder laten groeien van financiële onhoudbaarheid. Ons advies is daarom om meer aandacht te hebben voor rolneming, normalisatie en actief burgerschap.

Daarnaast ontbreekt de verankering van toezicht op – en de verdere opdracht aan – gemeenten in de uitvoering van verantwoord duurzaam inkoopbeleid. Een strategie voor continuïteit van jeugdzorg in de volle breedte is benodigd. De momentele tekorten in budgetten leiden ertoe dat gemeente zich richten op besparingen op korte termijn. Het is niet waarschijnlijk dat dit leidt tot de benodigde structurele veranderingen. De Nza zou een serieuze rol moeten krijgen in het controleren van de gemeenten op aspecten als reële tarieven waarbij duurzame kwalitatieve goede zorg kan worden geleverd, terugdringen van administratieve lasten, meerjarencontracten voor de zorg waar dat van meerwaarde is; waarbij primair het doel is om samen met zorgaanbieders de jeugdzorg in de nabije toekomst houdbaar te houden, zowel in kwaliteit als betaalbaarheid.

4. De Jeugdregio zal regionaal te organiseren zorg voor jeugdigen inkopen en bovenregionaal afstemmen. Welke taken zou u nog meer willen neerleggen bij de Jeugdregio? Bijvoorbeeld: betaling voor door de Jeugdregio ingekochte zorg voor jeugdigen (en de daaraan voorafgaande formele controle), contractmanagement, materiële controle, fraudebestrijding, ontvangst van informatie die voor de inkoop of het contractmanagement van belang is.

Ten aanzien van schaalniveaus is ons standpunt dat de administratieve/systemische organisatie zo centraal (landelijk) als mogelijk wordt georganiseerd. Hiermee doelen wij onder meer op het standaardiseren van informatie- en berichtenverkeer, kwaliteitseisen en criteria, toezicht, inkoop en aanbestedingstrajecten.

5. In een AMvB bakenen we nader af welke zorgvormen regionaal georganiseerd dienen te worden. We willen geen vaststaande lijst, omdat we verwachten dat zorg nog meer naar "zo thuis mogelijk" verandert. Welke criteria zijn bepalend hierbij en hoe zou u die wegen?

Criteria die het schaalniveau bepalen zijn onder meer de complexiteit van de problematiek van de jeugdige en de schaarste in expertise die er voor die doelgroep is. Een belangrijke aanvulling is om niet enkel te bepalen welke zorgvormen regionaal georganiseerd dienen te worden, maar ook welke zorgvormen landelijk (bovenregionaal) georganiseerd dienen te worden. Een voorbeeld hiervan is de zorg voor de jongere met een LVB en zeer complexe multi-problematiek. Het is een relatief kleine groep jeugdige die deze zorg nodig heeft en de (bundeling van) expertise die hiervoor nodig is, is schaars. Dit betekent dat deze hoog specialistische zorg vaak niet op regionaal niveau beschikbaar is, maar wel op landelijk niveau. In het AMvB dient daarom afgebakend te worden dat deze zorgvorm landelijk georganiseerd en gecontracteerd dient te worden.

Kortom, in een AMvB zou zowel afgebakend dienen te worden welke zorgvormen regionaal georganiseerd dienen te worden, als welke zorgvormen landelijk georganiseerd dienen te worden.

Daarnaast is het mogelijk om een document aan uw reactie toe te voegen, bijvoorbeeld als u achtergrondinformatie wilt bijvoegen. Neem geen persoonsgegevens op in uw reactie of het document dat u toevoegt aan uw reactie.

<https://www.nji.nl/nl/Download-NJi/Publicatie-NJi/Infographic-groei-jeugd zorg.pdf>